

Allehelgensandagter.

Af Pastor A. J. Bartholdy Møller.

Vi nærmer os Allehelgenssøndag, søndagen efter 1. november, der jo er den egentlige Allehelgensdag, som af praktiske hensyn er henlagt til den følgende søndag.

Man burde stræbe henimod, at denne dag kom mere i forgrunden som en af kirkenes højtidsdage. I hele den ellers festløse halvdel af kirkeåret – Trinitatistiden – er der 2 søndage, der rager frem. Den ene er den søndag, hvor vi særlig takker for den tilendebragte kornhøst (Høstprædken). Den anden er Allehelgenssøndag, hvor vi mindes dem, der er høstet ind som modne neg i Guds lade.

Der er en rig velsignelse gemt i med trofasthed at bevare mindet om dem, der er gået indenfor det store forhæng. Vore brødre i den katolske kirkefløj gør for meget af det med deres sjælemesser og påkaldelser. Og spiritisterne er på afveje med deres forsøg på at forstyrre dem, der har lov til at hvile efter deres møje. *Men skævheder plejer at stå i forbindelse med, at noget er forsømt.*

For os evangeliske kristne har det mindre at sige, hvem paven kanoniserer som helgener. Vi samstemmer med ærkebiskop Söderblom, når han siger: „Helgener er de som i liv og gerning viser, at Gud lever“. Til vor kristenarv hører også forvisningen om, at døden ikke kan skille dem, der hører til i det samme faderhus. Helgen her og helgen hisset er i samme menighed“, „Nu ligger graven midt i Gudshaven“. Og døbepagten „bed om *de helliges Samfund*“ – eller tydeligere udtrykt „fællesskab“ – rækker udover graven.

Der er noget tiltalende og opbyggeligt ved at se mennesker bringe deres blomster til gravene eller pusle ved deres kæres gravsted med planteske eller vandkande. Sådanne stille stunder, hvor minderne vælder frem, og håbet får vinger til at flyve til landet bag hav, er grødetider for det indvortes menneske. Særlig på landet, hvor kirkegården gerne ligger omkring kirken, har mange deres gang til graven ved den tid, da aftenklokken ringer stilheden ind. Og når kirken står åben – hvad den altid burde – er der også dem, der begynder at finde indenfor ved den lejlighed forat søge en stille andagtsstund i Guds hus. –

Der er denne naturlige trang til at fornemme og beriges i fællesskabsfølelsen med dem, der er kommet ind i „den store hvide flok“, som Allehelgensdag særlig imødekommer. Tidspunktet er heldig valgt. Det sildige efterår, hvor skoven har stået for blæsebælgen, og løvet er faldet, og hvor tillige skiftedagen netop har været inde, er en naturlig baggrund, velskikket til at forstærke pilgrimstonen. Der viser sig også stadig stigende tilslutning til de andagter på kirkegårde og deres kapeller, som i de senere år er blevet almindelige og åbenbart har udløst en trang hos mange.

„Foreningen for Kirkegaardskultur“ vil gerne give udtryk for sin sympathi med denne bevægelse og ønske den fremgang. –

